

Pau Strum

Vaig conèixer Strum a Suïssa, el ^{primers} ~~trist~~ ^{primers} de setembre del 1922.

Tres mesos enrera un amic de París m'havia lliurat ^{per a ell,} una carta de presentació, per a l'aprenent de diplomàtic com el nomenava el parisenc, mig seriós mig burleta, podia ésser útil als meus primers passos, en un lloc on no coneixia ningú.

Feu tot just quatre o cinc dies que ^{feria} jo era a Suïssa ^{de reform} ~~procedent~~ de la Suïssa alemanya, servant ~~des~~ meus tres mesos a Oberland ^{Bernès}, tot l'allejament de les primeres fopades ~~en~~ conceptuals i espirituals amb les raies del nord. M'amarava un indefinible i besardo's aplanament, que ^{contrastava} ~~formava~~ amb

5, Tot en ell anunciava l'home de món: La impecabilitat de vestit i sabates, el perfum discret i exquisit, la flexible i lleugera forma d'inclinar-se per saludar, i sobretot la manera xiuxegadora i arrossegadissa de pronunciar les essos. La modestia de la meua cantra i la humilitat del uera instrument contra ~~les essos~~ ^{tauen lamentablement amb la perfecció estètica del non vingut. En veig}

Strum a la primera llambregada es feu càrrec de tot, i ja no esguardà mes, ni la vella paltrona d'esfilagarsata tepisseria, ni el ridícul rentamans, ni la taula rodona ~~de~~ infuntada de verd, ni el monumental guardavioba. Mentre ensaulauem comersa, Strum, m'examinava amb atenció creixent, però amb una discreció remarcable, sols fitava el meu rostre. Li vaig agrair que passe per alt les solats, pelades, la faldilla oxyfida i la bluseta de cotó. Però aquest forcat interès per la meua incorreta feromia, no feu sino augmentar el meu ^{opressament} turbaco. Els seus ulls, miags, darrera el vidre ^{de les ulleres} resplandent (de les ulleres, Ellien com dos puntets blujà no se deixà d'esguardar-me ^{per pensaments} dors i bellugadissos. Sumit però es desdona (s'apaguen com enduts) per estrangers

6 ~~et torn~~ al ~~la~~ ~~conversa~~ diólez A Paç o que, ~~mas~~; si vaís
amar ^{ret} trobar el meu plaer: ell oblidà el món &
tenir pe - esoltar - me. El que jo anava desvalorant
interessava a Paç visiblement ^{grum} ~~Jo no es distraia i el seu erguard, acompanyat~~
simpatia ^{creixent} ~~inconfundible~~. De tant en tant m'interrompia amb observacions sutes,
dícals; ^{espirituals}, o es limitava a somniver ~~just~~ al moment oportú.
els seus ~~els~~ ~~mostrava~~ ~~un~~ ~~interès~~, ~~una~~ ~~impac-~~

ta ^{inconfundible} ~~entendible~~. L'actitud del meu visitant, comença
d'exasperar - me. Després d'uns usos i obligats
dissimulació ^{glavat i hostil}
retenció, en un ~~estant~~ ^{fred i vany} ~~precors~~, ara
la possibilitat de trobar un amic m'embrogava
com ^{ho fan} (les sigales s'embrogava al primer vaís
de sal estivenes.

~~Ento~~ El meu especial estat d'ànim contribuïa
mes que res al meu entusiasme que la impetios

8 i l'interès sobtot de Paul ~~en~~ demetllar, en mi;
El cas fou que ja després d'aquella entrevista, ja veig
romandre com ^{subjugada} ~~en~~ ^{encantada} ~~encantada~~. S'eren escolat dues llar-
gues hores quan l'trum, com aquell que des-
perta d'un somni, es decidí a marxar.
S'excusà de ^{la llargada de la} ~~una~~ ~~visita~~ tant llarga, malgrat
^{saber} ~~que~~ ~~sabre~~ (perfectament) que ja en restava
(apraïda) i contenta i ~~apraïda~~. Em prometí ~~unes~~ converses,
i algun passeig pels voltos de la ciutat, Dret, al
llinier de la porta, proument que ~~la~~ ~~me~~ ^{amb deli-} ~~estava~~ -
Cadesa
~~ment~~, murmurà ~~baix~~ suauement:
- Puc tornar?

marxà després d'aquesta frase, que fou com un
^{renouament} ~~moment~~ d'hores amistoses i ~~confortades~~, d'una espinitas

1/ En les tenebres, el meu somni, prenia cos, i aquell
raote) subtil ^{de} ~~perfum~~ ~~de l'aproximat de diplomàtic~~ hi ~~pot~~ ~~era~~
fragils, ~~unes~~ ~~alehs~~ ~~seuils~~, ~~fragils~~, ~~puerils~~ ~~intransmisses~~
injustificables;

Un dia després, ^{vaij} ~~rebria~~ ~~de~~ ^{Paul Stumm, la} ~~primera~~ ~~desil~~ ~~lesió~~ ~~de~~ ~~Paul~~ ~~Stumm~~ ~~Gravie~~
oblidat ^{omés} ^{tal} ^{milit} ^{per} ^{oblit} dir-me ^{que} ^{era} ^{ommaritat}. M'ho descobrí una ~~ll~~ ~~amoble~~
lletra de la seva ^{materia} ~~dona~~, en la qual hom podria llegir, a mes ^{de} ^{la} ~~meu~~ ~~altesa~~
i invitació a dinar pel diumenge, una ~~taule~~ ~~i~~ ~~una~~ ~~ceus~~ ~~e~~ ~~tot~~
~~esquindes~~ i un taule esquirits. Si ^a ^{una} ^{banda} ~~el~~ ~~convit~~ ~~ni~~ ~~afalogava~~, ~~de~~
l'altre em punyia' el ~~deserigany~~. ~~Com~~ ~~certament~~ ~~Per~~ ~~que~~ ~~la~~
estupidesa d'el darrer d'aquest sentiments. Però ^{vee} ^{que} ~~totes~~ ~~les~~ ~~notes~~
solteres del meu país ~~compendria~~. Els ~~nostres~~ ~~lamentables~~
atavismes ~~racials~~, ens obliguen a considerar l'home ~~ommaritat~~
com una proprietat particular. Encara que no ~~començem~~ ~~ni~~

12 / Anna Strum m'annunciava que ^{si jo hi estava d'acord} ~~en no rebia cap altra~~
el seu marit vindria a cercar-me a dos quarts de
dotze. Aquesta carta em desvetllà una serie d'im-
^{sentiments} ~~coses~~ / contradictoris. D'una banda m'afalayava,
d'altra em feia de desengany. Les retelles d'Anna
però ~~tot~~ hi m'obrien un nou camp d'esperan-
ces. La caligrafia i el to de la lletra em feren
presentir una dona no gens vulgar, amb la
qual podria tal volta ser-me amiga.

El diumenge a ~~el~~ hora convinguda, ^{es presentà} ~~es presentà~~ ^{compliments} ~~els meus~~
Paul Strum (a petít de la Terrossière, ^{el veien}
elegant i galaguer com el primer dia, Però els meus
ulls ~~es guardaren~~ altrament. Ni l'esquart

un símbol per deturci ni la ^{rialla} ~~sonorosa~~ ^{per} franca els llavis fins i la corva especial que formaven en parlar i en sonreure, em impressionaren llavors desfavorablement.

El vaig seguir amb l'esperit ~~curios~~ ^{curios} amarat de curiositat i de d'espera d'espectació.

Baix, hi havia ^{un} ~~una~~ cotxe vers el qual Pau es dirigí to i assenyolant - me el seient prop del conductor, ell mateix el guia i ^{aquest} ~~això~~ fet ens privà de conversar ^{al llarg} durant del camí. D'altra banda, la ruta fou certa. Ens aturarem en front d'una petita vil·la situada a Malayú.

Se jardinet que precedia d'estatge semia ja tot e'en-
eis tardoral. Fulles grzes, rags, d'aurades, maris, i novell
es barrejauen en una sinfonia melancolica i
dolca, sota la claror tebia d'un sol anemic.

~~Aria per a Per a viat, un interes Per a~~ ^{quellom}
molt mes interessant que els ~~fruits~~ arbres, es arbustes
i els celatís ^{em sorti} el pas: Anna! Aquesta dona posseia

una ~~pot~~ forca de seducció ^{Tan} ~~tan~~ ^{gras} embucic ad-

~~que en veure-la us aaparava l'elencis el futur diplomatic~~
~~na. que en veure-la i veia-la, la fine~~

~~de Strom es fougué per a mi; Ella Duia un~~

envellall de sati negre molt escollat, que marcaba

les seues formes, femenines corues, sensa llevar-li
esveltesa. i emmarcant ~~el~~ ^{de la pell era, brn i} ~~tan~~ ^v ~~mat~~ ^{de la}

~~seua pell~~ i el delat Cabellera d'un negre d'ala de corb.

15 / Tenia el nos molt fi, d'aleles movis i allargades,
i la boca formada per uns llavis comuns,
i una meravellosa dents. Sonria sempre i
el seu mirar color de mel, era franc, i molt
alegre, indulgent i un poc, encara que benvolent-
ment irònic. Potser ^{anava} que amb massa enyorada
i elegant per a rebre a diari un pobre estudiant,
però el seu encís era tan poderós que hom oblida
aquests detalls per a ~~deixar-se amarrar de sempre~~
~~se seva~~ ^{lliurar-se a la invasió a} ~~deixar-se amarrar de sempre~~
de la irresistible simpatia ~~de Anna~~!

El gran mirall del saló reflectia implecible i
cruel sola la meua i meua; una noia pàl·lida, ^(i esclau)
d'ulls ardents, amb faldrilla blau marí, sabots d'ayunt
i brusa roja. Mentre Anna, intel·ligentment, parlava

15 de música i de dansa i em mostrava el piano
de giro, i els quaderns musicals, jo ~~plena~~ ^{dubtava}
esultava amb vida de ~~be~~ ^{de parlotegis} ~~de~~ ^(hoi dubtava) ~~una~~ ^{una} ~~vetlla~~ ^{vetlla} ~~me~~
~~be i conyument~~ ~~de~~ ~~el~~ ~~(~~ ~~ca~~ ~~de~~ ~~Albana)~~ ~~ca~~ ~~de~~ ~~de~~ ~~ca~~, que
tan mateix les noies que ~~no~~ ^{de l'eficàcia} ~~no~~ ^{del} ~~merit~~ ^{del} dels
meus sacrificis, matèries i sentiments. Em semblava
tan meravellósament encisar, ser bella, i anar
ben vestida! i tan a l'aparellament trist ^{ma!} ~~ser~~ ^{ser} i anar mal
vestida!... Fins el moment d'anar a taula, ~~tot~~ ^{tot} el
meu interès fou per Madame Bruun. Havien
oblidat ~~el~~ ^{el} ~~grecut~~ ^{grecut} de diplomàtic i en tornar
a prestar-li ~~atenció~~ ^{atenció} ~~stencio~~, vaig adonar-me del
poder seductiu que la ^{muller} ~~me~~ ^{exercia} damunt
del marit. Ell estava tot hora ~~pendent~~ ^{pendent} dels
llavis d'ella, de la seua ~~covisa~~ ^{covisa} ~~faula~~.

7
des seus arruonions moviments, del seu
riure fresc i dringent. somriure clar, i llumi-
no. Un moment obans de dinar, el teny per-
sonatge de la casa no apareixer en escena

~~Arribava tot just de ^{un} passeig matinal en
companyia de la mainadera (Paulleta, ^{en referència a}
la filla d'Anna i de Pau, de tres anys d'edat).~~

Arribava tot just d'un passeig matinal, en com-
panyia de la mainadera. Era nomenada Paulleta
tenia tres anys. Era filla d'Anna i de Pau. Era tan
envisera que durant el dinar, jo em disbrava so-
rint de la xerrameca un poc supersticiosa dels Strum-
per a lliurar-me a la simplicitat creixent

18/ que la petita Paula em descobria. El nostre ro-
net, suau com procel·les i una est de cabells clai-
^{entremuntats} ros-pollis, flocadors i entirdeixonats
fins i pallosos i frisats, Els ulls d'un gris trans-
parent, intel·ligent i curios, tot hora fito en mi amb
aquella gentili i franca impertinència dels
infants, La boca i un poc sensual (i fereix la vista
^{com la del pare}
~~Les mans i els braços, grassonats, amb drets precisissims per a i per ella...~~
ment roica, se' sol damunt de tot, la de les ulls
el silenci, el comportament perfecte d'aquella via-
tura tant diferent de les del meu país, que
els pares no eduquen per manca de tradició;
ni per un sentimentalisme mal sentit i roba
tot per que no sabrien com posar-s'hi.

19/ Passarem una tarda deliciosa, conversant,
i fent música. Quan Anna descubi, que jo era
capaç d'acompanyar li al piano, el ~~conquer~~ ^{cançons} de Schubert
de Shumann ^{de} i Beethoven, s'engorri, sense fer
massa fressa - com fan les noies per desgracia,
i esperant-e que es retirés sen, i de menjar-me
desgraciament, un temps o una mesura, ella s'en-
tusià com d'allo' mes i declarà que es tardes
dels diumenges.
d'heim ja no li feien por. S'inclinava vers
mi; amb un somriure aplegat amb l'ajut
de l'ell i tot l'esclat de les dents, i la sen-
na fina, cuberta de pedreria, s'estintolava
en el meu braç ~~ava~~ amb un pressio ~~ava~~.

20 afectiva.

Cep al tarda arribaren mes a l'ulls i ja vaig
esquitllar-me. Pares m'acompanya fins la
porta. En el petit rebedor, m'estrengue fortament
les mans, ~~al~~ ^{novament} ~~seu~~ somriure amb ~~la~~ ^{torra}
li flotant i pes llavis alhora que les ones del
sea accent tornaven a riure i a arrosse-
gar-se, pera repetir-me paraules i d'efecte
de bona acció.

Vaig sentir molt torbada ~~de aquella cosa~~ ^{construcció}.
Aquells nous personatges que entraven en
la meua vida, eren terriblement excitants.
~~Celie sempre i esperai per auditar la.~~

21 / Les quatre o cinc fires que separaven la sor-
tida de casa etrum i les tenebres del primer són
(en el meu pensament) foren exclusivament dedicades al matrimoni Strum.
L'ambient de la casa m'interessava tant com els
personatges que s'hi bellugaven. El luxe i el confort
contribuïen al meu encís. Recordava un per un
els detalls de l'amoblament, les flors dels jeris,
tan ben entonats. La visió del jardí, que es des-
clumava en tots ^{costats} calids pels amples línies
bols del sol, ^{la nota} el foc ~~en~~ al·legre i càlida
del foc de la xemeneia, d'esplendor
del vestit d'aurora i el ~~seu~~ regle suau-
de perles que s'estolaven damunt la

22
sera buena pell... el somni era ~~de~~ ^{racional}
~~pell buena~~... el somni era ~~de~~ ^{racional}
constant
i ~~era de~~ i seguir de ~~ella~~ ^{muller}, l'eccepció: el reu-
niment de l'home i elanitzet per
l'el·le...
l'atractiu ~~sexual de~~ la poderia de la
~~muller~~, Em semblava haver descobert,
el motiu d'aquella epítet irònic però inou-
sent del ^{men amic} Frances referent a ~~Paul~~ ^{Stam}. L'aprenent
de diplomàtic. Certament Anna, tenia molt
mes postu diplomàtica que ~~Stam~~ Davant
d'aquella dona, ell, no existia. L'ambició
~~seua, eren esdevenimen purament sensual,~~
i les aspiracions, el poder ~~de~~ ^{de} ~~ella~~, ^{Stam}
energic: el somni de la feblesa, éren

29 Mentre ella Hom cospava tot el perillós es-
clavetge del gremi del mas ele, veuclut
per la grana femminea.

Certament, l'home massa sensible als atractius
femenins, i sobretot capaç de deixar-se iseleu-
zar per ells, fora un etern aprenent de
diplomàtic. ~~En~~ Anna ^{em sembla} ~~era~~ ~~massa~~ mes ambici-
osa que Pau, i mes subtil, mes calculadora,
~~mes diplomàtic~~. En front d'aquella
dona, ell esdevenia un humil esclau,
tal i possiblement, un instrument
d'aspiracions.

2^h / mes tard vaig descobrir que Anna amb un esforç
diplomàtic considerable, estava guanyant, fiama a
pam la carrera del seu marit. Però aquell
nom que tan subtilment ressona, en el món de les
meus recordances, no arriba a assolir mai
l'esclat que s'originaven ambdós. Les ~~esquelles~~
~~relacions internacionals~~, ~~no es coneixien mai~~
~~Conciliari internacionals~~, ~~Primaugue d'obser~~
allapat pel drama ^{intim i} punyent del seu
fraus ~~sentimental i sexual~~, com a home.